

دکتر میثم قمشیان
پژوهشگر فرهنگ
پژوهشگر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
و همکار در اندیشکده مطالعات آمریکا

بحران کرونا

ماسک‌های غیراستاندارد، علامت سؤالی بر بوروبوکراسی بهداشت و سلامت آمریکا

مروری بر گزارش اندیشکده کاتو^۱ پیرامون بحران ماسکی، ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا

نمی‌توانستند وارد این کار شوند و مشکل را به سرعت و از بیخ و بن، حل کرده و از میان بردارند؟ هرچند مشکل بر سرخواستن یا نخواستن کارخانه‌ها و کارگاه‌های سرتاسر آمریکا نیست بلکه مشکل، سازمانی به نام FDA است که ماسک را جزء اقلام پزشکی به شمار می‌آورد و معتقد است که باید در مورد آن، استانداردهای دقیق لحاظ شود.

چگونه یک ماسک در آمریکا به بازار می‌رسد؟

اگر یک کارگاه تولیدی بخواهد ماسک‌هایش را به بازار بیاورد، ابتدا باید از FDA تأییدیه تک تک ماسک‌هایش را بگیرد. برای این کار نیز باید یک گزارش مفصل و با جزئیات، تهیه و به این نهاد ارائه کند. البته باید ماه‌ها منتظر بماند تا این گزارش توسط کارشناسان آن، خوانده و تأیید شود که این روند، مانع از تزریق ماسک‌های تولیدی به بازار می‌شود. در واقع

بوروبوکراسی خسته و فرتوت آمریکایی

دولت آمریکا به فکر چاره افتاده است اما روندهای اداری و بوروبوکراتیک آن، آن قدر چابک نیست که بتواند این مسئله را در لحظه تدبیر کند. FDA^۳ یا «اداره غذا و داروی» آمریکا که مهم‌ترین نهاد پزشکی جهان است و داروهای کشورهای مختلف باید از آنجا تأییدیه بگیرد، مسئول حل مشکل عنوان شده است، اما به نظر نمی‌رسد که آن هم بتواند، کاری از پیش ببرد. بسیاری از کارگاه‌ها شروع به تولید ماسک کرده‌اند و آن را به بیمارستان‌ها هدیه می‌دهند اما تعداد این ماسک‌ها تا نیاز «میلیاردی» آمریکایی‌ها به آن، فاصله زیادی دارد. تولید ماسک توسط این کارخانه‌ها، یک مسئله ساده و تا حدی نیز نمادین و فرمالیته است، اگر این‌گونه نبود، این سؤال پیش می‌آمد که آیا همه کارگاه‌های تولیدی در سرتاسر آمریکا،

کمبود تجهیزات حفاظت شخصی، به خصوص ماسک‌های تخصصی و حتی عمومی - که ساده‌ترین راه جلوگیری از استنشاق هوای آلوده و ابتلا به بیماری کووید ۱۹ است - کادر درمانی آمریکا را در معرض خطر قرار داده است. این کمبود، پزشکان و پرستاران آمریکایی را مستأصل کرده است، به گونه‌ای که آن‌ها مجبور هستند، ماسک‌های یک بار مصرف را بارها شسته و به دفعات از آن استفاده نمایند. در همین ماه مارس، دکتر رابرت کادلک^۲، مدیر خدمات انسانی و سلامت اعلام کرد که برای مقابله با این بیماری به ۳/۵ (سه و نیم) میلیارد عدد ماسک نیاز است که ایالات متحده فقط می‌تواند ۱ درصد از آن را تولید کند؛ اما چرا؟!

1. <https://www.cato.org/publications/commentary/help-solve-surgical-mask-shortage-get-fda-out-way>
2. Robert Kadlec

3. Food and Drug Administration

استانداردهای غیر ضروری؟!

از طرف دیگر به دلیل نبود ماسک کافی در بازار، بیمارستان‌ها آغوش خود را برای ماسک‌های «غیراستاندارد» گشوده‌اند. اگر FDA استانداردهایی را تعریف کرده است تا سلامت مردم آمریکا را به وسیله آن‌ها تضمین کند، اکنون که حتی در بیمارستان‌ها نیز از ماسک «غیراستاندارد» استفاده می‌شود، پس کارایی سیستم بهداشت و درمان آمریکا چه می‌شود؟ اخیراً FDA اعلام کرده است که دیگر به اندازه قبل سخت‌گیری نمی‌کند اما خود این امر، دوباره تناقضات بوروکراتیک را علنی می‌کند. اگر این استانداردها ضروری است، پس تکلیف ماسک‌های غیراستاندارد و استفاده مردم از آن‌ها در شرایطی که ویروس به سادگی انتقال می‌یابد، چیست و اگر این استانداردها آن قدرها هم ضروری نیست، پس چرا در شرایط ساده‌تر تا این حد سخت‌گیرانه وضع شده است؟

اجاره کنند تا چند کارشناس در آن مستقر شوند و همه ماسک‌ها را در برابر رفت و آمد هوا و رطوبت قرار داده و امتحان کنند. همچنین، مطمئن شوند که در مقابل باکتری‌ها مقاوم‌اند، آتش‌زانیستند و حساسیت نیز ایجاد نمی‌کنند. البته هر کدام از این مراحل، دستورالعمل‌های خاص خود را دارند و شما را با یک بخشنامه مجزا مواجه می‌کنند که باید طبق آن عمل کنید. انجام این مراحل و گرفتن تأییدیه از FDA، تقریباً شش ماه به طول می‌انجامد؛ یعنی تقریباً تا ماه سپتامبر که تا آن زمان، بسیاری از افراد نمی‌توانند خود را در مقابل ویروس، ایمن نگه دارند و دامنه بیماری در جامعه گسترش می‌یابد. البته خیریه‌ها بدون توجه به استانداردهای FDA، به تولید و توزیع ماسک اقدام می‌کنند؛ اما مگر آن‌ها تا چه حد قدرت پوشش دارند؟ در واقع، کار خیریه‌ها در حکم مسکن است، نه راه‌کار اصلی.

این تأخیر چند ماهه، مهم‌ترین زمانی است که می‌توان به جنگ با کرونا رفت. برای این‌که بفهمیم چرا این روندها و دستورالعمل‌ها، دقیقاً به ضد تأمین سلامت مردم تبدیل شده، لازم است تا شناختی از آن‌ها پیدا کنیم.

دستورالعمل اف دی ای برای تولید ماسک، بدین شرح است که ابتدا شما باید یک معرفی کامل از محصول، موارد مصرف، شکل و تصویر آن ارائه کنید، سپس شما نیازمند آن هستید که گروهی از افراد را استخدام کنید تا در دو حوزه تحلیل مواد مشکله و تحقیقات دارویی، آزمایش‌های اولیه را بر روی محصولات انجام دهند؛ آن‌ها باید تک‌تک ماسک‌ها را با ماسک‌های موجود در بازار مقایسه نمایند (از نظر شیمیایی و ترکیبات، شکل، رنگ و...) و باید اثبات کنند که همه این ماسک‌ها ایمن هستند. حتی ممکن است لازم باشد، دفتری